

İSMAİL GASPIRALI
(1851-1914)

Türk birliği görüşünü savunan ve bu birliğin "**DİLDE, FİKİRDE ve İŞTE BİRLİK**" şeklinde gerçekleşebileceğini öngören çok önemli aydınlarımızdan biridir. Görüş ve düşüncelerini 1883'te kurduğu ve 1918'e kadar varlığını sürdüren **Tercüman** adlı gazetesıyla yaydı. Türk halklarındaki birlikteliğin temel ilkelerini oluşturdu. Bu ilke ve ülkü oluşacak birliğin hangi temellere dayanması gerektiğini açıkça göstermektedir.

Gaspiralı, Tercüman gazetesinde, bütün dünya Türklüğünün anlayabileceği ortak bir edebi dil geliştirmeye çalıştı. Osmanlı Türkçesinin Arapça, Farsça terkip ve ibarelerle dolu olması, diğer boyların bu Türkçeyi anlamalarını zorlaştırıyordu. Gaspiralı bu terkip ve ibareleri attı. Yerlerine Kırım ve diğer coğrafyalardaki lehçelerden alıntılar yaptı. Gaspiralı Türk kızlarının eğitiminde de öncülük etti. Yeni yöntemlerle eğitim veren ilk kız okulunu ablası Pembe Hanım Bolatukova'ya 1893'te Bahçesaray'da açtırdı. 1905 yılı sonlarında Bahçesaray'da yayın hayatına giren **Âlem-i Nisvân** (Kadınların Dünyası), sadece Kırım Tatarları'nın değil bütün Rusya Türkleri'nin tarihlerindeki ilk kadın dergisi oldu.

Rusya'daki Türkler'in ilk çocuk dergisi olan **Âlem-i Sıbyân** da ilk defa Mart 1906'da Tercüman'ın ilavesi olarak okuyucuya sunulmaya başlandı. Derginin yayımı düzensiz aralıklarla 1915'e kadar sürdü. Arkasında kalıcı eserler ve en önemlisi de bütün Türk Dünyasını kapsayan önemli ülküler bırakan, çığır açan ve yol gösteren İsmail Gaspiralı 24 Eylül 1914'te Bahçesaray'da vefat etti...

**"Aman oğlum, satma sakın, elindeki toprağı,
Anan gibi seni besler bereketli kucağı.
Piçen, arpa, aş istemez, verir sana bunları,
Sefil, rezil olma sakın, satıp ana toprağı..."**

MARMARA
ÜNİVERSİTESİ

Türk
Dünyasından
Ezgiler:

Kırım ve Tataristan

(İsmail Gaspiralı Anısına)

Konferans
Dünya Tarihinde Tatarlar
Prof. Dr. İlyas Kemaloğlu

Müzik Dinletisi
GrupMarmaralılar

Şef: Ercan MERTOĞLU

Solistler: Evrim ULUSAN ÖZTÜRKMEN / Elif Naz ERDOĞAN

Konuk Sanatçı: Dr. Zekeriya BAŞARSLAN

Akordeon: Haluk Harun DUMAN / **Bağlama:** Mustafa ÖZTÜRKMEN

Gitar: Hüsrev BAYSAL / **Perküsyon:** Can ÜNAL / **Davul:** Murat BOZAN

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanlığı

6 Mayıs 2024 Pazartesi, Saat: 13:30

Dr. İbrahim Üzümcü Konferans Salonu / Göztepe Yerleşkesi

KIRIM

1. DOKTOR CİVANIM

SOLİST: EVRİM ULUSAN ÖZTÜRKMEN

2. ŞU YALTADAN- ERCAN MERTOĞLU

SOLİST: ERCAN MERTOĞLU

3. ŞOMPOL

SOLİST: ZEKERİYA BAŞARSLAN

4. EY GÜZEL KIRIM

KORO

5. ON SEKİZ MAYIS

SOLİST: ZEKERİYA BAŞARSLAN

6. BAHÇELERDE KESTANE

SOLİST: ELİFNAZ ERDOĞAN

Şiir: Aman Oğul-İsmail Gaspıralı

7. HAYDİ OYNAYIK-KALAYLI KAZAN

SOLİST: ZEKERİYA BAŞARSLAN

TATARİSTAN

8. AH SEN ZAMAN

SOLİST: ERCAN MERTOĞLU

9. YALNIZ AKKUŞ

SOLİST: EVRİM ULUSAN ÖZTÜRKMEN

Şiir: İlk Kış Ayının Şiiri-İsmail Gaspıralı

10. KIRIM: AÇMA DA YARİM PENCERENİ

SOLİST: ERCAN MERTOĞLU

11. KIRIM: BUGÜN AYIN ONDÖRDÜ

SOLİST: ERCAN MERTOĞLU-KORO

Sayın Davetlimiz,

İTBF Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanlığı ile Marmara Türkoloji Kulübü'nün işbirliğinde yapılacak olan etkinlikte Tarih Bölümü Öğretim Üyemiz sayın Prof. Dr. İlyas KEMALOĞLU "Dünya Tarihinde Tatarlar" konulu konferansı gerçekleştirecektir. Konferansın ardından GRUP MARMARALILAR'ın sahne alacağı "Türk Dünyasından Ezgiler: Kırım ve Tataristan Konseri" 06 Mayıs 2024 Pazartesi günü saat 13.00'da Dr. İbrahim Üzümcü Konferans Salonunda düzenlenecektir. Bu anlamlı etkinliğimize katılımınız bizleri onurlandıracaktır.

**Prof. Dr. Halûk Harun DUMAN
TDE Bölüm Bşk.**

**Prof. Dr. Sebahat DENİZ
İTBF Dekan**